

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Організація та методика контролю та аудиту»

Галузь знань	07 – Управління та адміністрування	Освітній рівень	Другий (магістерський)				
Шифр і назва спеціальності	071 – 071 Облік і оподаткування	Семестр	2				
Назва освітньої програми	071 Облік і оподаткування	Тип дисципліни	обов'язкова				
Факультет	Економіки та менеджменту	Кафедра	обліку, оподаткування і економічної безпеки				
Обсяг:	За видами занять:						
Кредитів ECTS	Годин	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
4	120	30	-	15	-	75	екзамен

ВИКЛАДАЧ

Дубинська Олена Сергіївна,
lena.des1307@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9699-107X>

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри «Облік, оподаткування і економічної безпеки».

Досвід роботи - 20 років.

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Фінансовий аналіз», «Аналіз господарської діяльності», «Звітність підприємств», «Організація та методика контролю та аудиту», «Аудит за міжнародними стандартами».

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними знаннями, уміннями та практичними навичками у галузі організації та методики проведення контролю та аудиту окремих бухгалтерських операцій на практиці, узагальнення проведення аудиту та виконання завдань з огляду фінансової звітності, спеціальних видів аудиту та аудиторських послуг
Мета та цілі	Метою дисципліни «Організація та методика контролю та аудиту» є формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань в сфері вивчення і пояснення принципів та механізмів щодо методики проведення аудиту (незалежної перевірки систем обліку, внутрішнього контролю й фінансової звітності) та виконання інших видів аудиторських послуг (супутніх робіт), організації аудиторської фірми, праці аудиторів.
Формат	Лекції (очний, заочний формат), практичні заняття (очний, заочний формат), консультації (очний, заочний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, заочний формат).
Пререквізити	Загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Аудит», «Звітність підприємств», «Аналіз господарської діяльності», «Фінансовий облік», «Управлінський облік» та ін.).
Пореквізити	Знання з основ Організація та методика контролю та аудиту можуть бути використані під час написання міждисциплінарної курсової роботи та магістерської роботи.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, контролю, аудиту, оподаткування, що передбачає здійснення організаційних, методичних, регуляторних інновацій у сфері обліку, оподаткування та контролю та характеризується невизначеністю умов і вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 7.** Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- СК 8.** Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- СК 9.** Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК 10.** Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування..

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 2.** Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.
- ПРН 5.** Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.
- ПРН 10.** Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.
- ПРН 11.** Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.
- ПРН 14.** Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.
- ПРН15.** Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.
- ПРН17.** Готувати й обґрунтовувати висновки за для консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- ПРН 20.** Організовувати системи внутрішнього контролю, комплаєнс контролю та проводити фінансовий дью ділідженс.

Вимоги викладача

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять згідно розкладу, не спізнюватись, а також самостійну роботу. Здобувач зобов'язаний працювати з навчальною та додатковою літературою, з інформацією на електронних носіях і в Інтернет-ресурсах. За умов пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття за наявності допуску викладача.

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не припустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Тема Нормативне регулювання проведення аудиторської діяльності в Україні	Т1. Практичне заняття 1	Поява та розвиток аудиту в Україні. Основні види послуг перших аудиторських фірм в Україні. Процес розвитку аудиту в Україні. Основні шляхи подолання кризи аудиту в Україні. Регулювання аудиторської діяльності за допомогою стандартів і норм. Затвердження норм і стандартів аудиту в Україні. Сертифікація аудиторської діяльності. Союз аудиторів України: основні функції та напрямки роботи. Професійна етика аудиторів, їхні права й обов'язки. Аспекти незалежності аудитора. Обов'язки аудиторів й аудиторських фірм. Права, обов'язки й відповідальність аудиторів й організацій. Основні вимоги до аудиту.	Положення Закону України «Про аудиторську діяльність». Випадки, коли проведення аудиту є обов'язковим. Визначення аудиту. Користувачі бухгалтерської звітності. Нормативна база регулювання аудиту в Україні. Аудиторська палата України: її характерні риси та задачі. Структура аудиторської палати України.
-----------------	---	-----------------------------------	---	--

Лекція 2 Лекція 3	Тема T2. Аудит як форма контролю, його об'єкти і методи.	Практичне заняття 2	Задачі, принципи й основні функції аудиту. Об'єкти аудиту та їх класифікація. Види аудиту. Відмінність внутрішнього й зовнішнього аудиту. Класифікація об'єктів аудиторської діяльності. Аудит як складова системи контролю господарської діяльності підприємства. Метод і методичні прийоми внутрішнього аудиту. Основні функції внутрішнього контролю і ревізії.	Поняття “контроль”, “ревізія” та “аудит”: спільні риси та відмінності між ними
Лекція 4 Лекція 5	Тема T3. Планування, стадії і процедури аудиту	Практичне заняття 3	Основні етапи підготовки аудиторської перевірки. Структура аудиторського договору. Підтверджуючий аудит. Системно орієнтований аудит. Аудит, що базується на ризику. Структуризація процесу аудиту на підприємстві. Основні стадії планування аудиту. Способи отримання аудиторських доказів. Сутність аудиторського ризику. Еволюція методології аудиту фінансової звітності. Концепція аудиторського ризику. Система внутрішнього контролю на підприємстві Підготовка до укладання договору на проведення аудиту та його структура. Порядок розроблення плану й програми аудиторської перевірки.	. Система управління аудиторським ризиком. Складові частини загального аудиторського ризику. Методика визначення величини аудиторського ризику.
Лекція 6	Тема T4. Підсумкова документація аудитора.	Практичне заняття 4	Поняття аудиторського висновку. Поняття аудиторського звіту. Основні елементи аудиторського звіту. Види думок, викладених у звіті аудитора. Характерні риси аудиторського звіту. Питання, які складають думку аудитора під час підготовки аналітичної частини аудиторського висновку. Загальні результати перевірки, що містяться в аналітичній частині аудиторського висновку. Класифікація аудиторських висновків. Випадки, коли складається аудитором безумовно-позитивний висновок. Перелік обставин, які впливають на зміну думки аудитора під час складання аудиторського висновку.	Основні елементи й структура аудиторського висновку. Характерні риси аудиторського висновку. Види аудиторських висновків, що містять які-небудь відхилення.

Лекція 7	Тема Т5. Організація і методика аудиту фінансової звітності	Практичне заняття 5	Мета та завдання аудиту фінансової звітності. Джерела інформації аудиту фінансової звітності. Аудиторські процедури. Стадії аудиту. Планування аудиту фінансової звітності. Методика аудиту фінансової звітності. Перевірка достовірності відображення активів, пасивів. Перевірка кредиторської та дебіторської заборгованості.	Розрахунок аудиторського ризику та складання програми тестів системи внутрішнього контролю перевірки фінансової звітності. Складання плану та програми перевірки фінансової звітності підприємства. Складання аудиторського висновку за результатами перевірки.
Лекція 8	Тема Т6. Організація і методика аудиту установчих документів та облікової політики	Практичне заняття 6	Основні нормативні документи, які регулюють об'єкти перевірки. Джерела інформації і методика перевірки установчих документів та облікової політики. Перевірка наявності та дійсності ліцензій. Перевірка відповідності облікової політики нормам чинної нормативної бази. Перевірка відповідності облікових даних положенням наказу про облікову політику. Організація і методика аудиту установчих документів та облікової політики. Типові помилки за операціями з установчими документами та облікової політики.	Розрахунок аудиторського ризику та складання програми тестів системи внутрішнього контролю перевірки установчих документів та облікової політики . Складання плану та програми перевірки установчих документів та облікової політики. Складання аудиторського висновку за результатами перевірки.
Лекція 9	Тема Т7. Організація і методика аудиту активів та капіталу суб'єктів господарювання	Практичне заняття 7	Задачі аудитора під час аудиту активів та капіталу. Основні джерела аудиту операцій з активами та капіталом підприємства. Типові помилки за операціями з активами. Джерела інформації за операціями з основними засобами, нематеріальними активами. Типові помилки за операціями з основними засобами та нематеріальними активами. Задачі аудитора у процесі аудиту запасів. Основні джерела інформації з обліку запасів. Типові помилки за операціями з запасами. Основна мета аудиту капіталу. Задачі аудиту капіталу підприємства. Джерела інформації для перевірки капіталу. Організація та методика аудиту капіталу. Особливості організації аудиту власного та запозиченого капіталу.	Розрахунок аудиторського ризику та складання програми тестів системи внутрішнього контролю перевірки активів та капіталу. Складання плану та програми перевірки активів та капіталу. Складання аудиторського висновку за результатами перевірки.
Лекція 10	Тема Т8. Організація і методика аудиту доходів, витрат та фінансових результатів	Практичне заняття 8	Задачі аудитора під час аудиту доходів та витратків. Основні джерела аудиту операцій з формування доходів. Методика аудиту формування доходів та витрат від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності. Аудит вирахувань із доходів. Перевірка правильності розподілу загальновиборничих витрат. Аудит витрат за елементами. Типові помилки за операціями по формуванню доходів та витрат. Особливості аудиту фінансових результатів від видів діяльності підприємства.	Розрахунок аудиторського ризику та складання програми тестів системи внутрішнього контролю перевірки доходів, витрат та фінансових результатів. Складання плану та програми перевірки доходів, витрат та фінансових результатів. Складання аудиторського висновку за результатами перевірки.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційні і практичні заняття укомплектовано наступним обладнанням: Ноутбук Acer Aspire5750Z (Intel (R) Core (TM) i5-2410M (2.30 ГГц) / RAM 6 ГБ), мультимедійний бізнес-проектор Epson EB-X92, OpenOffice.org 4.1.7, Googledocs, Internet-браузер Google Chrome 92.0.4515.159. Проекційний екран, ОС Windows 7, пакет офісних програм Microsoft office 2016, вільний доступ до Wi-Fi. Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/my/>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996 – XIV. Редакція від 01.07.2021, підстава – 738-IX. Дата оновлення: 01.07.2021. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : **закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII**. Редакція від 01.08.2021, підстава – [1591-IX](#). Дата оновлення: 01.08.2021. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
3. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики : **пер. с англ.** – Київ : ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. – 1152 с.
4. Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту **від 29.09.2011 № 1217**. Редакція від 13.10.2017, підстава – [z1136-17](#). Дата оновлення: 13.10.2017. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1195-11#Text>
5. Податковий кодекс України : **Кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями** / Редакція від 01.08.2021, підстава [1600-IX](#). Дата оновлення: 08.08.2021. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>
6. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики : **пер. с англ.** – Київ : ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. – 1152 с.
7. Положення з національної практики контролю якості 1 “Організація аудиторськими фірмами та аудиторями системи контролю якості аудиторських послуг” (ПНПКЯ 1) затверджене рішенням АПУ від 27.09.2007 №184/4 зі змінами згідно рішення АПУ 30.06.2011 №232/9. **Редакція від 01.12.2016**, підстава - [v334 230-16](#). – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr2_4230-07#Text
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства України від 7.02.13. № 73, Редакція від 23.07.2019, підстава - z0685-19– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
9. Виноградова М. О. Аудит : **навчальний посібник** / М. О. Виноградова. – К. : ЦУЛ, 2017. – 500 с.
10. Аудит: **навчальний посібник** / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Харків: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
10. Слюсаренко В.Є. Аудит. **Навчальний посібник** / Слюсаренко В.Є. – Ужгород; ДВНЗ «УжНУ», 2018. – 296 с.
11. Гончарук С.М., Долбнєва Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : **навчальний посібник**. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 298 с
12. Пшенична А.Ж. Аудит : **навчальний посібник**. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 320 с.

Додаткова

1. Аудит : **навчальний посібник** / О. С. Дубинська. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 187 с. ISBN 978-966-379-975-9.
2. Прохорова Л.І., Юхименко Є.С. Аналіз сучасного стану та проблеми реформування і розвитку аудиторської діяльності в Україні на основі міжнародного досвіду. Молодий вчений 2019 № 7 (70). С. 205-211.
3. Рядська В.В., Петраков Аудит : **навчальний посібник**. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 416 с.
4. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудит: **навчальний посібник** / М. П. Войнаренко. – К. : ЦУЛ, 2017. 484 с.
5. Стельмах В. С. Контроль: інспектування, аудит, банківський нагляд: **монографія** / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. – Суми : Університетська книга, 2018. – 432 с.
6. Бурлан С. А. Організація і методика аудиту : **навчальний посібник** / С. А. Бурлан, Н. О. Руденко. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 184 с
7. Дубинська О.С. Розвиток теорії та практики аудиту через призму вітчизняних і зарубіжних досліджень. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2021. Вип. 28. С. 141–148. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5269120>

Web-ресурси:

- Сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України. Режим доступу : <https://www.ufpaa.org/>
- Сайт Міжнародної федерації професійних бухгалтерів. Режим доступу : <https://www.ifac.org/>
- Сайт спілки аудиторів України. Режим доступу : <https://spilka-audit.org.ua/>
- Сайт палати аудиторів і бухгалтерів України. Режим доступу : <https://pabu.com.ua/ua/>
- Сайт Аудиторської палати України. Режим доступу : <https://www.apu.com.ua/>
- Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
- Сайт Ліга Закон. Режим доступу : https://www.ligazakon.ua/ru/?_ga=2.49284326.1540158389.1629546063-86627333.1571063746
- Сайт журналу «Бухгалтер 911». Режим доступу : <http://buhgalter911.com>
- Сайт Інтернет-журналу «Бухгалтер.com.ua». Режим доступу : <http://buhgalter.com.ua>
- Сайт журналу «Все про бухгалтерський облік». Режим доступу : <http://vobu.ua/>
- Офіційний сайт Урядового порталу. Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>
- Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>
- Офіційний сайт Державної податкової служби України. Режим доступу : <https://tax.gov.ua/>
- Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

. Функції аудиту на кожному етапі його розвитку. Основні шляхи подолання кризи аудиту в Україні. Основні функції АПУ. Причини організації САУ, його основні функції. Цілі і задачі аудиторської діяльності. Класифікація об'єктів аудиту. Основні групи методичних прийомів аудиту. Мета внутрішнього аудиту. Мета зовнішнього аудиту. Основні функції внутрішнього аудиту. У чому відмінність загального і локального аудиту. Перелічити загальні цілі внутрішнього і зовнішнього аудиту. Відмінність внутрішнього і зовнішнього аудиту. Основні задачі ревізії. Класифікація ревізій. Поняття власного ризику, пов'язаного з діяльністю підприємства, та його оцінювання. Фактори, які передбачає система аудиторських ризиків. Ризик контролю, його компоненти. Ризик системи внутрішнього контролю. Ризик системи бухгалтерського обліку. Ризик невиявлення. Методики розрахунку аудиторського ризику. Сутність й основні розділи договору на проведення аудиторської перевірки та як він оформлюється. Підготовка й планування аудиторської перевірки. Основні етапи аудиту. Структура планування аудиту. Програма аудиту, її залежність від плану. Характерні риси аудиторського звіту. Склад аудиторського звіту. Види думок, які можуть викладатися аудитором у його звіті. Структура аудиторського висновку. Класифікація аудиторських висновків. Основні джерела аудиту операцій з основними засобами. Типові помилки за операціями з основними засобами. Джерела інформації за операціями з нематеріальними активами. Основні джерела інформації з обліку запасів. Типові помилки за операціями з запасами. Ціль аудиту готової продукції та її реалізації. Задачі аудиту готової продукції та її реалізації. Джерела інформації з обліку готової продукції та її реалізації. Типові помилки за операціями обліку готової продукції та її реалізації. Цілі та задачі аудитора під час аудиту доходів та витрат. Основні джерела аудиту операцій з формування доходів. Аудит витрат за елементами. Типові помилки за операціями по формуванню доходів та витрат. Особливості аудиту фінансових результатів від видів діяльності підприємства.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	81-89	B	добре	
	75-80	C		
	65-74	D	задовільно	
	55-64	E		
	30-54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Бали нараховуються за наступним співвідношенням: для денної форми навчання:

- поточний контроль (написання модульних контрольних робіт, усне опитування, виконання індивідуального завдання, самостійна робота): 50 % семестрової оцінки;
- підсумковий контроль (екзамен): 50% семестрової оцінки.

для заочної форми навчання:

- підсумкова тестова контрольна робота: 40 % семестрової оцінки;
- підсумковий екзамен: 60 % семестрової оцінки.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Здобувач повинен дотримуватися «Стандарту академічної доброчесності Донбаської державної машинобудівної академії»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дотримуватися корпоративної культури, академічній доброчесності та етики академічних відносин, запобігати академічного плагіату. Дотримуватися вимог Інструкції про забезпечення належних протиепідеміологічних заходів. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту звертатись до завідувача кафедри обліку, оподаткування та економічної безпеки.

Силабус за змістом відповідає робочій програмі навчальної дисципліни